

Töölesaamist toetav rehabilitatsiooniprogramm osalise töövõimega inimestele

Address: Pärnu mnt 67a, Tallinn –
Rehabilitatsioonikeskus Terveline MTÜ
Kontakt: Piret Vahula tel 56 958 658,
info@terveline.ee

Programmi lühikokkuvõte

Rehabilitatsiooniprogrammi osutamise keskkond: Programmi tegevused viiakse ellu rehabilitatsiooniasutuses, tööandja keskkonnas ja kliendi keskkonnas.

Sihtgrupp: Programmi sihtgrupp on vähenenud töövõimega tööealised kliendid (tuvastatud osaline töövõime või töövõime kaotuse protsent), kes on Eesti Töötukassas registreeritud töötuna ning kes vajavad multidistsiplinaarse rehabilitatsioonimeeskonna tuge töökoha leidmisel ja tööga kohamisel.

Programmis läbivad teemad ja kasutatav **toetatud töölerakendamise metoodika** on olemuselt universaalsed ja sobivad erinevate sihtrühmade puhul. Ühes grupis osaleb 4-6 klienti, grupi komplekteerimisel lähtutakse eelkõige järgmistest kriteeriumidest:

Programm sobib kliendile, kes:

1. on registreeritud töötu, kellel on tuvastatud osaline töövõime/töövõime kaotuse protsent;
2. on valmis tööle asumata, kuid vajab tuge ja nõustamist sobiva töö leidmisel ja töökohal kohanemisel;
3. on valmis tööpraktika käigus omandama uusi oskuseid ja seejärel tööle asumata;
4. suudab iseseisvalt (sh abivahendiga) orienteeruda ruumis ja ajas;
5. suudab kinni pidada isiklikest ja töökohal nõutavatest hügieeninõuetest;
6. suudab mõista talle antud suulisi/kirjalikke ülesandeid ja juhiseid;
7. suudab järgida üldiselt tunnustatud hea käitumise tavasid;
8. on motiveeritud järjepidevalt tööotsimisse panustama ja iseennast arendama vastavalt oma võimetele;
9. tervislik seisund on piisavalt stabiilne, et osaleda rehabilitatsiooniteenusel, tööpraktikal ning võimaldab hiljem tööle asuda;
10. on võimeline avatud tööturul töötama vähemalt 20 tundi nädalas;
11. ei ole teistes valdkondades selliseid probleeme, mis otseselt takistavad töö otsimist ja tööle asumist (transport, tervis, igapäevaelu, sotsiaalsed suhted);
12. ei ole sõltuvuses alkoholist ega teistest sõltuvust tekitavatest ainetest (va tubakas)..

Programm ei sobi kliendile, kes (vastunäidustused programmis osalemiseks):

1. on sedavõrd madala pingetaluvusega, et see ei võimalda tööelus osaleda;
2. vajab tööl püsimiseks järjepidevat ja pikaajalist tuge n. pikaajalist kaitstud töö teenust või töötamise toetamise teenust;
3. kes ei ole peamistes igapäevaelu toimingutes iseseisev;
4. kes ei ole valmis avaldama piisavat informatsiooni oma tervisliku seisundi kohta, mis aitab tagada programmi meeskonnal ja tööandjal piisava turvalisuse töökohal.

Programmi eesmärk: tagada läbi rehabiliteerivate tegevuste vähenenud töövõimega inimeste tööle siirdumine avatud tööturule. Eesmärgi saavutamiseks kasutatakse toetatud töölerakendamise metoodikat ja tööpraktikat.

Toetatud töölerakendamise metoodika on 5 sammuline protsess, mis hõlmab endas kliendi kaasamist, kutseprofiili koostamist ehk taustainfo kogumist, töö otsimist, suhte loomist tööandjaga, jätkutuge tööle püsimiseks.

Programm kestab kliendi jaoks kuni 12 kuud ning koosneb kolmes etapis:

I etapp – tööeluks ettevalmistamine rehabilitatsiooniasutuses (kuni 4 kuud, 2-3 päeva nädalas).

Eesmärk: Klient on koostöös rehabilitatsioonispetsialistidega selgitanud välja oma oskuste, võimetele ning soovidele vastavad ametikohad ning on leidnud koostöös koordinaatori sobiva praktikakoha tööpraktika läbiviimiseks.

Toimuvad koordinaatori, psühholoogi, tegevusterapeudi või füsioterapeudi gruppitööd ning sotsiaaltöötaja ja psühholoogi individuaalsed nõustamised.

II etapp – tööpraktika ettevõttes (kuni 2-4 kuud).

Eesmärk: Klient on läbinud tööpraktika, omandanud vajalikud tööoskused, kohanenud töökeskkonnaga ning on valmis asuma palgalisele tööle avatud tööturul. Tööandja, praktikajuhendaja ja kolleegid on nõustatud, tööülesanded ja töökeskkond kohandatud.

Praktika maht lepitakse kokku vastavalt kliendi vajadustele ja tööandja soovidele, kuid praktika maht nädalas ei ületa 40 tundi. Klienti toetab praktika ajal koordinaator, kes viibib praktika alguses kliendiga koos praktikabaasis. Koordinaatori ülesandeks on klienti toetada töökeskkonnaga kohanemisel, tööülesannete õppimisel ja suhtlemisel tööandjaga. Samuti nõustatakse ja juhendatakse tööandjat. Praktikakoha mittedobivusel on võimalik II etapis praktikakohta vahetada.

Praktika ajal toimuvad programmi klientidega kogemuskohatumised rehabilitatsiooniasutuses.

III etapp – tööle asumine ja programmi lõpetamine (4 kuud).

Eesmärk: Klient on asunud tööle tema oskustele ja võimetele vastavale töökohale ning kliendiga on sõlmitud tööleping.

Klienti ja tööandjat toetatakse töölepingu sõlmimisel, jätkub jätkutoe pakkumine kliendile ja tööandjale rehabilitatsioonispetsialistide poolt ning valmistatakse klienti ette programmi lõppemiseks. Programmi lõpus toimub meeskonnatöö, kus võetakse kokku programmi tegevused ja lepitakse kokku, kuidas toimub kliendi toetamine peale programmi lõppu, kui see peaks vajalik olema.

Koostöö: Klienti nõusolekul kaasatakse rehabilitatsiooniprotsessi tema lähivõrgustik. Programmi raames tehakse tihedat koostööd Töötukassa juhtumikorraldajaga, et tagada piisav infovahetus, toetus kliendile ja klienti toetavate tööturuteenuste rakendamine. Programmi osutatakse integreeritult tööpraktika teenusega, eesmärgiga tagada seadusest tulenev alus tööpraktika korraldamiseks, mis on kõikidele osapooltele ühtselt mõistetav ja kindlates raamides.

Programmi oodatud tulemus – klient on leidnud läbi rehabiliteerivate tegevuste ja toetatud töölerakendamise metoodika kasutamise enda võimetele ja oskustele vastava töökoha.